

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

Rapport

Region Jönköpings län

KPMG AB

2022-10-12

Antal sidor 30

Antal bilagor 1

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	6
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Tidigare granskningar av hållbar utveckling	7
3.2	Övergripande roll- och ansvarsfördelning avseende hållbarhetsarbete	10
3.3	Styrande dokument	13
3.4	Prioriteringar i framtagande av hållbarhetsprogrammet 2021-2025	22
3.5	Regionövergripande arbete med hållbarhet	23
3.6	Regionstyrelsen och nämndernas arbete med hållbarhetsprogrammet 2021-2025	24
3.7	Uppföljning av hållbarhetsarbetet på regionövergripande nivå	30
4	Slutsats och rekommendationer	32
A	Bilagor	35

1 Sammanfattning

Vi har av Region Jönköpings läns revisorer fått i uppdrag att granska hur regionstyrelse och nämnder styr och följer upp hållbarhetsarbetet utifrån Agenda 2030. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen och berörda nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning som ger förutsättningar för att bedriva ett effektivt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att regionstyrelsen och berörda nämnder delvis har en ändamålsenlig styrning och uppföljning som ger förutsättningar för att bedriva ett effektivt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030.

Regionstyrelsen och berörda nämnder har delvis vidtagit åtgärder för att stärka styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet i enlighet med rekommendationer från tidigare genomförda granskningar.

Vår bedömning är att Region Jönköpings län i sitt arbete med hållbarhet har identifierat vilka mål och delmål i Agenda 2030 som är mest relevanta för Region Jönköpings län. I samband med framtagandet av hållbarhetsprogrammet 2021-2025 har en väsentlighetsanalys utifrån Agenda 2030 mål och delmål genomförts.

Vi bedömer vidare att roll- och ansvarsfördelning mellan regionstyrelsen och nämnderna kan förtydligas. Granskningen har visat att roll- och ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och nämnden för trafik, infrastruktur och miljö inte upplevs som tydligt.

Regionstyrelsen och nämnderna följer till stor del hållbarhetsprogrammets riktlinjer för genomförandet av programmet. Inventeringen av sker i huvudsak utifrån styrmodellens perspektiv och utöver det finns ett avsnitt med ett antal prioriterade hållbarhetsmål från hållbarhetsprogrammet. Fördelning av hållbarhetsmålen till respektive verksamhetsområden har gjorts centralt i Stratsys i enlighet med genomförandeplanen och vid eventuella oklarheter har detta klargjorts av regiondirektör.

Nämndernas och regionstyrelsens internbudgetar saknar koppling till hållbarhetsprogrammet och prioriterade hållbarhetsåtgärder. Framåt bör fokus ligga på att bryta ned och arbeta in kopplingen till hållbarhetsprogrammet tydligare i nämndernas och styrelsens internbudget. Vår bedömning är därför att nämndernas och styrelsens behovsinventeringar utifrån hållbarhetsprogrammet delvis tas med i det årliga budgetarbetet.

Åtgärder och aktiviteter följs upp genom den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen. Dels genom utfall av verksamhetsplan, dels i samband med del- och årsbokslut. Genom denna struktur bedömer vi att det skapas förutsättningar för att kontinuerligt följa upp måluppfyllelsen och genomförda åtgärder/aktiviteter.

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

Slutligen ser vi det som positivt att det finns ett levande hållbarhetsarbete i Region Jönköpings län och att det finns aktiviteter planerade för att integrera hållbarhetsprogrammet i Region Jönköpings läns styrmodell under 2023.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att:

- Begära ett förtydligande från regionfullmäktige avseende det övergripande ansvaret för uppföljning av hållbarhetsmålen i Region Jönköpings län.
- Vid uppdateringar av hållbarhetsprogrammet se över möjligheten att formulera målsättningarna så att de är tidsbestämda och mätbara samt synliggöra kön i mål som rör individer.
- Fortsätta arbetet med att utveckla nuvarande hållbarhetsredovisning och analys samt antagna mätetal. Se över möjligheten att förenkla och förtydliga hållbarhetsredovisningen för att göra redovisningen lättillgänglig och tydlig.

Vidare rekommenderar vi regionstyrelsen och nämnderna att:

- Säkerställa att samtliga hållbarhetsdimensioner inkluderas i nämndernas målsättningar och verksamhetsplaner avseende hållbarhet.
- I internbudget tydliggöra vilka avsätta medel som finns för genomförande av hållbarhetsprogrammet.

2 Bakgrund

KPMG har av Region Jönköpings läns revisorer fått i uppdrag att granska hur regionstyrelse och nämnder styr och följer upp hållbarhetsarbetet utifrån Agenda 2030.

FN:s medlemsländer antog 2015 Agenda 2030 för att möta de stora hållbarhetsutmaningar som världen står inför miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Alla länder har ett ansvar för att bidra till att agendans mål och delmål uppnås och den regionala och lokala nivån har en avgörande betydelse för genomförandet.

Regeringens Agenda 2030-delegation konstaterar att arbetet behöver bygga på den lokala självstyrelsen om det ska få kraft och bli långsiktigt hållbart. Vidare är flera av kommunernas grunduppdrag enligt lag (t.ex. inom skola, vård, omsorg och samhällsplanering) direkt eller indirekt kopplade till specifika delmål i agendan. Agenda 2030-delegationen bedömer därmed i sitt slutbetänkande att det är angeläget att kommuner och regioner integrerar arbetet med hållbar utveckling och Agenda 2030 i sin ordinarie styrning och ledning.¹

Under 2020 antog regionfullmäktige ett program för hållbar utveckling som gäller den egna verksamheten under perioden 2021–2025. Hållbarhetsprogrammet för 2021–2025 sammanfattar hur Region Jönköpings läns arbetar för att bidra till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. I programmet konkretiseras arbetet med att överföra politiska beslut till handling utifrån Region Jönköpings läns överordnade styrdokument Budget och verksamhetsplan med flerårsplan.

När det gäller implementeringen av programmet framgår:

”Region Jönköpings läns hållbarhetsprogram ska vara en naturlig del av vår styrning och löpande uppföljning. För att de mål som finns i hållbarhetsprogrammet ska kunna uppnås integreras arbetet i budgetprocessen och följs upp. Till programmet finns en genomförandeplan och uppföljning som revideras årligen. I vårt certifierade miljöledningssystem finns också rutiner som bidrar till genomförande och uppföljning av hållbarhetsprogrammet.”

Revisorerna har i sin riskanalys identifierat en risk att regionstyrelsen och nämnder inte arbetar ändamålsenligt och strategiskt för att nå de mål som angivits i hållbarhetsprogrammet, som ska bidra till Agenda 2030 och de globala. Mot bakgrund av ovan önskar revisorerna i Region Jönköpings län genomföra en översiktlig granskning av hur regionstyrelse och nämnder styr och följer upp hållbarhetsarbetet utifrån Agenda 2030.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om regionstyrelsen och berörda nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning som ger förutsättningar för att bedriva ett effektivt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030.

För att uppnå syftet har nedanstående revisionsfrågor att besvaras.

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

Granskningen kommer med utgångspunkt i tidigare genomförda granskningar beakta:

- Har regionstyrelse och berörda nämnder vidtagit åtgärder för att stärka styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet i Region Jönköpings län enligt rekommendationer från tidigare genomförda granskningar ?

Prioritering utifrån Agenda 2030-målen:

- Har Region Jönköpings län identifierat vilka mål i Agenda 2030 som är mest relevanta för Region Jönköpings län?
- Har Region Jönköpings län identifierat vilka av delmålen i Agenda 2030 som är särskilt relevanta för Region Jönköpings län?
- Har Region Jönköpings län genomfört väsentlighetsanalyser utifrån målen och delmålen i Agenda 2030?

Styrning och uppföljning utifrån Agenda 2030-målen:

- Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan nämnder och regionstyrelsen avseende genomförande av målsättningar avseende hållbarhet?
- Har nämnder och regionstyrelse integrerat Agenda 2030 i budget och verksamhetsplaner?
- Genomför nämnderna och regionstyrelsen inventering av behov inför varje budgetår och tas behoven med i det årliga budgetarbetet?
- Har nämnderna och regionstyrelsen konkretiserat uppföljningsbara mål/aktiviteter och avsatt erforderliga resurser för att uppnå Region Jönköpings läns målsättningar avseende hållbarhet?
- Följs måluppfyllelsen och genomförda åtgärder/aktiviteter, avseende hållbarhetsmål, upp och analyseras av regionstyrelsen och nämnder på ett ändamålsenligt sätt?
- Vilka beslut har berörda nämnder fattat utifrån genomförda uppföljningar?
- Har nämnderna säkerställt att beslut om åtgärder har genomförts?

Granskningen omfattar arbetet med styrning och uppföljning av arbetet med Agenda 2030 utifrån ett övergripande perspektiv.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen, 6 kap § 6

2022-10-12

Nämnder och styrelser ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnder och styrelser ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

- Agenda 2030

Agenda 2030 innehåller 17 mål och 169 delmål omfattande miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Såväl Agenda 2030-delegationen, som Statskontoret och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) pekar på vikten av att integrera mål och uppföljning kopplat till Agenda 2030 i ordinarie styrsystem för att uppnå faktiska resultat.¹

- Hållbarhetsprogram 2021–2025
- Målbild 2030
- Övriga beslut, styrdokument och policys som berör området

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av hållbarhetsprogrammet 2021-2025, regional utvecklingsstrategi 2020-2035, budget 2022, årsredovisning 2021, hållbarhetsredovisning 2021, verksamhetsplaner för respektive verksamhetsområde.

Intervjuer är genomförda med regiondirektör, HR-direktör, folkhälsochef, utvecklingsdirektör, direktör för verksamhetsstöd och service, sektionschef hållbar utveckling, sektionschef samordning, uppföljning och analys, miljöchef, samordnare för social hållbarhet och miljösamordnare/samordnare för hållbarhetsprogrammet och miljö.

Uppgifter har även inhämtas genom utskick av frågor/självskattning till respektive verksamhetsområde och berörda styrelse/nämnder utifrån deras målstyrningsarbete med *Hållbarhetsprogrammet 2021–2025*.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

---

¹ Se bl.a. Agenda 2030-delegationen (2019) Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning, världens möjlighet SOU 2019:13, Statskontoret (2019) Delrapport: Agenda 2030 i myndigheter, kommuner och regioner, SKR (2019) Webbrapport: Ledarskap för hållbar utveckling <https://rapporter.skl.se/ledarskap-forhallbar-utveckling.html> och SKR (2019) Vägledning för jämställdhetsintegrering <https://skr.se/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamstallldhet/jamstallldhet/vagledningjamstallldhetsintegrering.15833.htm>

3 Resultat av granskningen

3.1 Tidigare granskningar av hållbar utveckling

Under 2021 genomförde revisionen i Region Jönköpings län två granskningar gällande hållbar utveckling.

Miljö och klimat

Den första granskningen behandlade Region Jönköpings läns arbete med hållbar utveckling med fokus på miljö och klimat.

För att utveckla styrningen av arbetet rekommenderas nämnden för trafik, infrastruktur och miljö att genomföra följande:

- Uppföljning av måluppfyllelse bör planeras bättre och även omfatta Energikontoret.

Uppföljning 2022: Energikontor Norra Småland ska vara en regional pådrivande kraft för att göra Jönköpings län mer klimatsmart. Energikontorets uppgift är att Jönköpings län som helhet ska nå sina klimatmål. Energikontor Norra Småland ska vara en samlade kraft för Region Jönköpings län, kommuner, näringsliv, affärsutvecklare, akademi, myndigheter med flera. I denna roll kan Energikontor Norra Småland genom projekt ge stöd för olika aktörer i länet, däribland Region Jönköpings län.

Energikontoret bidrar därmed indirekt till måluppfyllelse, men har inte en roll att bidra direkt till måluppfyllelse av miljödelen i hållbarhetsprogrammet.

För Energikontor Norra Småland finns en styrgrupp som samlas ca fyra gånger per år. Styrgruppen deltar i planering, följer verksamheten utifrån fastställda mål och initierar åtgärder vid behov. I styrgruppen ingår presidiet från nämnden för trafik, infrastruktur och miljö.

- Nämnden bör i större utsträckning fokusera på uppföljning av miljö- och klimatmålen, detta för att ge bättre möjligheter till handling när väsentliga avvikelser för måluppfyllnad föreligger.

Uppföljning 2022: Uppföljning av miljödelen i hållbarhetsprogrammet rapporteras som en punkt i årshjulet en gång per år till nämnden för trafik, infrastruktur och miljö. Eventuella fattade beslut och analyser kopplade till den genomförda uppföljningen noteras i protokollet. Från år 2023 kommer hållbarhetsprogrammet att vara helt integrerat i budget och därav kommer uppföljning av hållbarhetsmålen bli tydligare i delårsrapporterna.

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

- När handlingsplaner och nedbrutna mål fastställts för Regional utvecklingsstrategi bör ändamålsenlig uppföljningsstruktur upprättas för samtliga nämnder.

Uppföljning 2022: Ledningen på Regional Utveckling har beslutat att inte i dagsläget ta fram handlingsplaner för Regional utvecklingsstrategi annat än den plan och de aktiviteter som finns i ledningssystemet Stratsys. Planen uppges från början ha varit att handlingsplaner skulle utformas i samverkan med alla aktörer och vara gemensamma. Ett arbete som beskrivs ha visat sig svårframkomligt.

- Nämnden bör protokollföra uppföljning och återrapportering av hållbarhetsarbetet. Nämnden bör även på ett tydligare sätt protokollföra eventuella fattade beslut och analyser kopplade till den genomförda uppföljningen.

Uppföljning 2022: Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö har numera hållbarhetsprogrammet i sitt årshjul.

Social hållbarhet

Den andra granskningen behandlade Region Jönköpings läns arbete med hållbar utveckling med fokus på social hållbarhet. För att utveckla styrningen av arbetet med social hållbarhet lämnades följande rekommendationer:

- För att göra styrningen av de övergripande målen för social hållbarhet mer effektiva och ändamålsenliga bör Region Jönköpings län i större utsträckning utveckla kvantifierbara mätbara mål.

Uppföljning 2022: Enligt intervjuade har hållbarhetsprogrammet 2021-2025 tagit ett omtag på den sociala hållbarheten och i den finns ett stort antal prioriterade åtgärder. En samordnare för social hållbarhet har utsetts för att driva på arbetet. Enligt intervjuade är ansvaret för att arbeta med frågor som rör sociala hållbarheten fördelad på flera tjänstepersoner i hela organisationen medan frågor rörande miljömässig hållbarhet ligger hos en avdelning. För att stärka arbetet med social hållbarhet genomförs bland annat en utbildning i mänskliga rättigheter med utpekade nyckelpersoner genomförts i två steg under 2021-2023. Under 2022 har även en digital hållbarhetsutbildning skickats ut till samtliga medarbetare i Region Jönköpings län. Vid tillfället för granskningen har utbildningen skickats ut och till stora delar genomförts.

- Region Jönköpings län bör utvärdera om uppföljningen av strategin för jämlik folkhälsa bör ingå i den ordinarie budgetuppföljningen där även målen för programmet för hållbar utveckling sker.

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

Uppföljning 2022: Vid tillfället för granskningen följs strategin för jämlik folkhälsa upp årligen eller så ofta som de bedöms lämpligt.² I hållbarhetsredovisningen 2021 ingår inte indikatorerna för strategin för jämlik folkhälsa.

3.1.1 Bedömning

Vi kan konstatera att regionstyrelsen och nämnden för trafik, infrastruktur och miljö till viss del har vidtagit åtgärder för att stärka styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet utifrån lämnade rekommendationer i tidigare granskningar.

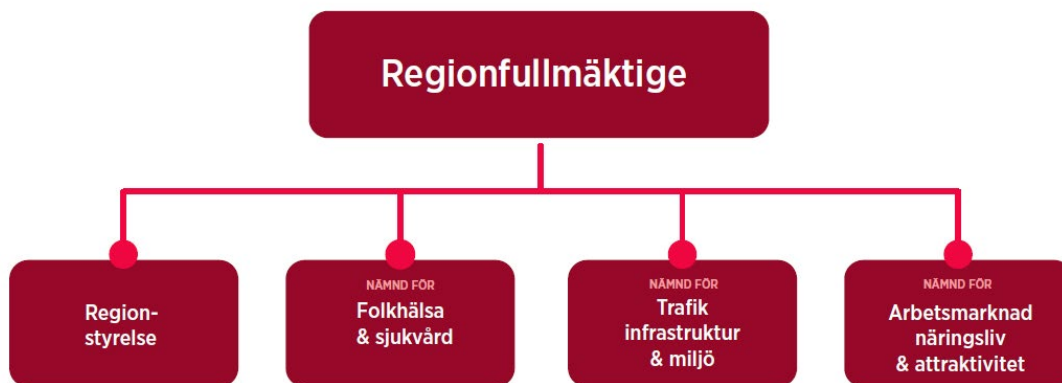
² RF 2015-11-24 RJL 2015/469

3.2 Övergripande roll- och ansvarsfördelning avseende hållbarhetsarbete

Region Jönköpings läns högsta beslutanderätt utövas av regionfullmäktige, i enlighet med regionfullmäktiges arbetsordning³ § 2 och kommunallagen 5 kap 1 §.

Regionfullmäktige beslutar i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för Region Jönköpings län, främst mål och riktlinjer för verksamheten.

Regionfullmäktige fastställer årsredovisning, hållbarhetsredovisning och hållbarhetsprogram. Fullmäktige avsätter medel för genomförandet av hållbarhetsprogrammet i samband med budget och verksamhetsplan med flerårsplan.

Regionstyrelsen ansvarar, enligt reglemente⁴ § 18, för strategiska frågor inom folkhälsa, säkerhet, energi, klimat, miljö samt hållbar utveckling. Regionstyrelsens reglemente omfattar inte ett utpekat ansvar för uppföljning av hållbarhetsprogrammet.

I hållbarhetsprogrammet 2021-2025 (se avsnitt 3.6.6) fastställs att regionstyrelsens ansvarar för att verkställa beslut, leda och samordna verksamheten samt regelbundet följa upp att hållbarhetsprogrammet verkställs i alla verksamheter och återrapporteras till regionfullmäktige. Detta ska ske genom delårsrapporter och årsredovisning inklusive hållbarhetsredovisning.

I nämnden för folkhälsa och sjukvårds reglemente under regiongemensamma uppgifter 7 § framgår det att nämnden i sitt arbete ska beakta frågor om demokrati, jämlikhet,

³ RJL 2018/717

⁴ RJL 2018/724.

2022-10-12

jämställdhet, mångfald och integration, folkhälsa, miljö och hållbar utveckling samt säkerhet

I nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet regelmete⁵ återfinns samma skrivelse under regiongemensamma uppgifter 7 § där det framgår att nämnden i sitt arbete ska beakta frågor om demokrati, jämlikhet, jämställdhet, mångfald och integration, folkhälsa, miljö och hållbar utveckling samt säkerhet. Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö har utöver ovan nämnda ansvar ett särskilt ansvar enligt sitt reglemente⁶, 5 § att bereda program för hållbar utveckling till styrelsen. Dock saknas en skrivelse om nämndens ansvar för uppföljning av programmet för hållbar utveckling.

I hållbarhetsredovisningen 2021 framgår det att Regiondirektören ansvarar för att hållbarhetsprogrammet genomförs och har Region Jönköpings läns miljöchef, HR-direktör och folkhälsochef som stöd i arbetet. Samt att varje verksamhet har ett ansvar för att arbeta med hållbarhetsprogrammet utifrån regelverk och sin egen verksamhetsstyrning.

Intervjuade delar bilden att roll- och ansvarsfördelningen upplevs som tydlig avseende att alla verksamheter har ett ansvar för att arbeta med hållbarhetsprogrammet. En utmaning som flera intervjuade delar är hur man kan sprida information och kunskap om hållbarhetsprogrammet hela vägen ut i organisationen, det är oklart om budskapet har spridits till alla medarbetare eller inte. Den digitala hållbarhetsutbildningen från 2022 uppges vara ett positivt inslag som bidrar till att öka kunskapen om hållbarhet i Region Jönköpings län.

Gällande regionstyrelsens och nämnden för trafik, infrastruktur och miljöns ansvar för uppföljning uppstår det enligt intervjuade otydligheter i vem som har ansvar för vilken uppföljning för delår, helår och löpande. Enligt intervjuade har nämnden för trafik, infrastruktur och miljö upplevs ansvara för uppföljning av miljömålen i hållbarhetsprogrammet och regionstyrelsen ansvarar för hållbarhetsprogrammet i sin helhet.

3.2.1 Nätverk och arbetsgrupper

I Region Jönköpings län finns en arbetsgrupp för hållbar utveckling som består av miljöchef, samordnare social hållbarhet, samordnare för hållbarhetsprogrammet och miljösamordnare, HR-strateg, regional utveckling sektionschef, kommunikatör, folkhälsoutvecklare, ekonom och utredare för folkhälsa. Gruppen träffas två gånger per termin.

Till arbetsgruppen finns en styrgrupp som består av regiondirektör, direktör för verksamhetsstöd och service, HR-direktör, folkhälsochef och utvecklingsdirektör och miljöchef. Gruppen träffas två gånger per termin.

---

⁵ RJL 2018/719 och RJL 2018/720

⁶ RJL 2018/721

2022-10-12

Av intervjuer framgår att styrgruppen och arbetsgruppen är relativt nybildade, de har funnits sedan slutet av 2021. Intervjuade deltagare i arbetsgruppen och styrgruppen uppger att grupperna till stora delar fungerar väl. En synpunkt som lyfts av intervjuade är att representanter från regional utveckling saknas i styrgruppen. Samarbetet mellan Region Jönköpings läns styrgrupp för hållbar utveckling och regional utveckling skulle, enligt intervjuade, behöva utvecklas för att öka samordningen mellan Region Jönköpings läns interna och externa hållbarhetsarbete.

Nätverk för engagerat ledarskap är ett nätverk där chefer träffar andra chefskollegor från olika verksamheter inom Region Jönköpings län. Varje nätverksgrupp träffas tre gånger per termin, med en samtalsledare som leder gruppen utifrån en beprövad samtalsmetodik. Varje halvår presenteras ett nytt tema kring organisation och ledarskap och under våren 2022 har temat varit "Leder för hållbarhet".

I aktiviteten Ledningens genomgång som sker två gånger per år och innebär att respektive ledning i Region Jönköpings län får en uppdatering om arbetet med hållbarhet fortgår. En majoritet av intervjuade delar bilden av att hållbarhetsarbetet inklusive miljöarbetet tidigare har upplevts som tidskrävande och tungt men att det under de senaste året upplevs som lättare och inte lika svårt att arbeta med. Intervjuade uppger att frågan om Agenda 2030 och hållbarhet har landat mer i Region verksamheter.

3.2.2 Bedömning

Vi kan konstatera att regionfullmäktige har fastställt hållbarhetsprogram och hållbarhetsredovisning. Vidare noterar vi att regionstyrelsens reglemente inte reglerar ansvar för hållbarhetsprogrammet specifikt medan nämnden för trafik, infrastruktur och miljö har ett särskilt ansvar för att bereda ett program för hållbar utveckling till styrelsen. I granskningen har det framkommit att det upplevs finnas otydligheter gällande vem som ansvarar för uppföljningen av hållbarhetsprogrammet.

Utifrån detta bedömer vi att det vid tillfället för granskningen enbart till viss del finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan nämnder och regionstyrelsens genomförande av hållbarhetsprogrammet. Regionstyrelsens och nämnden för trafik, infrastruktur och miljöns reglementen kan förtydligas för att säkerställa ansvarsfördelningen gällande hållbarhetsarbetet. Både avseende vilken instans som ska upprätta hållbarhetsprogrammet / säkerställa den planerade integreringen för 2023. Samt på vilken instans hållbarhetsarbetet ska följas upp. Även om hållbarhetsprogrammet planeras att integreras i ordinarie styrmodell bedömer vi att de är viktigt att det formella ansvaret finns utpekat.

I övrigt uppges det tydligt att respektive verksamhet har ett eget ansvar för att upprätthålla hållbarhetsprogrammet. Huruvida hållbarhetsprogrammet är känt hos medarbetare eller inte är vid tillfället för granskningen inte säkerställt.

Internt på Region Jönköpings län bedömer vi att det finns flera forum för samverkan gällande hållbarhet och hållbarhetsprogrammet. Vi ser positivt på att det finns en styrgrupp och en arbetsgrupp som upplevs fungera väl. Vi bedömer att styr- och arbetsgruppen kan användas för att stärka kopplingen mellan det interna och externa hållbarhetsarbetet ytterligare.

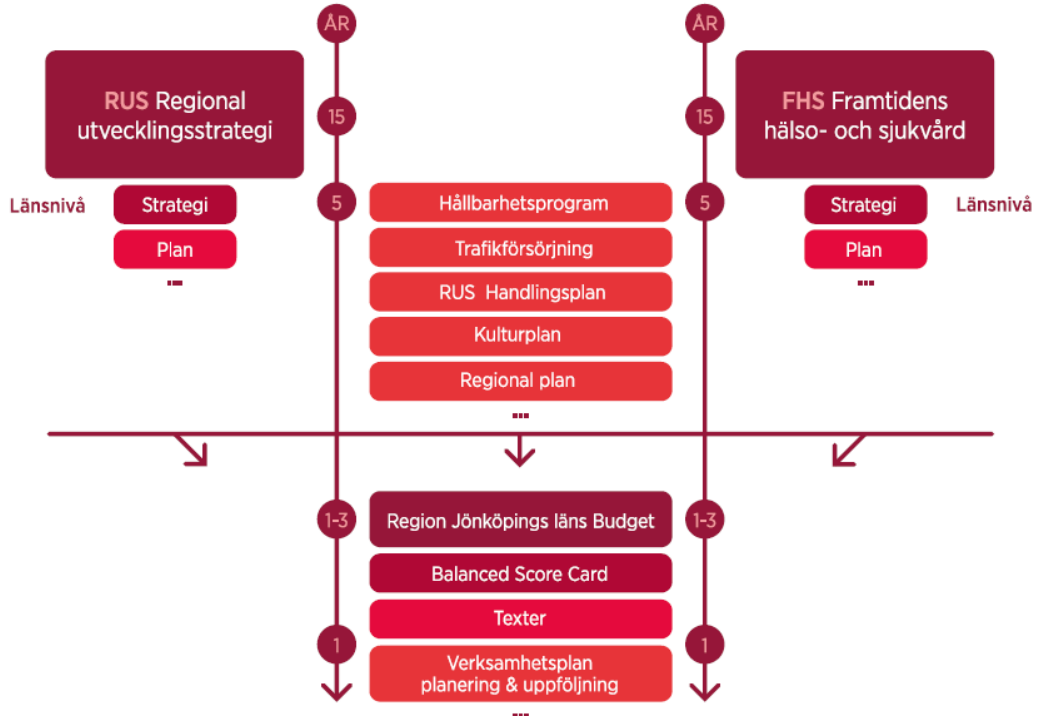
3.3 Styrande dokument

Då denna granskning fokuserar på Region Jönköpings län hållbarhetsprogram 2021-2025 och Agenda 2030 kommer enbart ett urval av styrdokument presenteras. Region Jönköpings län har utöver nedan presenterade styrdokument ytterligare ett flertal styrdokument med bäring på hållbarhet och Agenda 2030 som inte omfattats av granskningen.

3.3.1 Dokumenthierarki

Region Jönköpings län använder strategier, program och budget för att styra Region Jönköpings läns verksamheter. Region Jönköpings län har en dokumenthierarki som visas nedan i den illustrerade bilden.

Bild 1. Dokumenthierarki

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är en vägvisare för Jönköpings läns samlade utvecklings- och tillväxtarbete inklusive hållbarhet och används i det externa arbetet. Framtidens hälso- och sjukvård (FHS) är en regional strategi och handlingsplan för jämlik hälsa i Region Jönköpings län.

Hållbarhetsprogrammet för 2021-2025 sammanfattar hur Region Jönköpings län ska bidra till en hållbar utveckling och omfattar alla verksamheter som är finansierade av Region Jönköpings län. Till skillnad från RUS:en har hållbarhetsprogrammet fokus på det interna arbetet med hållbarhet inom Region Jönköpings län.

Region Jönköpings läns budget med verksamhetsplan och flerårsplan reglerar uppdrag med vision, värderingar, strategiska mål och mätetal för uppföljning.

3.3.2 Styrmodell Balanced Scorecard

Styrningen av verksamheter sker genom förverkligandet av visionen *"För ett bra liv i en attraktiv region"*.

Budget med verksamhetsplan och flerårsplan är Region Jönköpings läns viktigaste styrdokument. Budgeten anger prioriteringar som gjorts för de närmsta åren med utgångspunkt från styrande dokument.

Visionen, Region Jönköpings läns 13 grundläggande värderingar⁷ och Målbild 2030 är grunden för arbetet att formulera mål.

Målbild 2030 har formulerats inom sju områden⁸ som är viktiga för att Region Jönköpings län ska ge förutsättningar för ett bra liv i en attraktiv region. Målbild 2030 är utgångspunkt för budget och verksamhetsplan, regional utvecklingsstrategi, program för hållbar utveckling och andra program och handlingsplaner inom Region Jönköpings läns egen verksamhet.

Styrdokumentet behandlas i varje års budgetarbete och redovisas enligt styrmodellen Balanced Scorecard (BSC). Styrmodellen Balanced Scorecard är ett hjälpmedel för både planering, uppföljning och återkoppling. Resultatet följs kontinuerligt via månadsuppföljning, delårsrapportering och årsredovisning. Utifrån resultatanalysen formuleras handlingsplaner för förbättringar och eventuella behov av resursförändringar.

⁷ Kundorientering, engagerat ledarskap, allas delaktighet, kompetensutveckling, långsiktighet, samhällsansvar, processorientering, förbyggande åtgärder, ständiga förbättringar, lära av andra, snabbare reaktioner, faktabaserade beslut och samverkan.

⁸ Bra folkhälsa, god och nära vård, regional utveckling, medarbetare, konstadseffektivitet, systemsyn och förbättring/förnyelse samt hållbar utveckling och långsiktig finansiering.

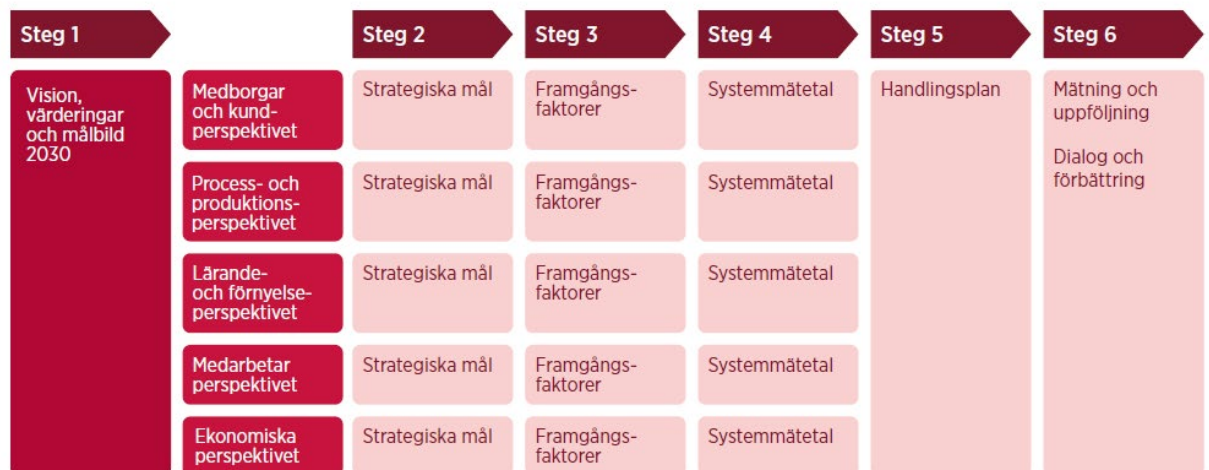

Styrmodellen är uppdelad i fem perspektiv:

- 1) Medborgar-och kund perspektivet
- 2) Process- och produktionsperspektivet
- 3) Lärande- och förnyelseperspektivet
- 4) Medarbetarperspektivet
- 5) Ekonomiska perspektivet

Till varje perspektiv finns strategiska mål, framgångsfaktorer, systemmätetal och handlingsplan. Se beskrivande bild nedan:

Bild 2 : Beskrivning av Balanced Scorecard i Region Jönköpings län

3.3.3 Budget och verksamhetsplan 2022 med flerårsplan 2023-2024

Budget och verksamhetsplan 2022 med flerårsplan för 2023-2024⁹ är Region Jönköpings läns övergripande styrdokument och syftar till att binda samman Region Jönköpings läns vision, strategiska mål och indikatorer med den operativa verksamheten.

I budget och verksamhetsplan för 2022 med flerårsplan för 2023-2024 framgår det att Region Jönköpings län arbetar för en hållbar utveckling inom områdena social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. För att trygga verksamhetens finansiering på lång sikt ska Region Jönköpings län ha ett ekonomiskt resultat som innebär att nödvändiga investeringar finansieras med egna medel.

⁹ 2021-11-09 RJL 2021/127

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

Regionfullmäktige fastställer hållbarhetsprogrammet för perioden 2021–2025 (se avsnitt 3.3.6) samt avsätter medel för genomförandet av det i samband med budget och verksamhetsplan med flerårsplan. Programmet kan revideras under programperioden. Vilka medel som avsatts för genomförandet av hållbarhetsprogrammet framgår inte av budget.

Uppdrag och mål ur budget förs vidare ut i organisationen genom att de förs in i verksamhetsområdenas verksamhetsplaner för 2022 med flerårsplan 2023-2024. För det som genomförs genom främjandearbete eller i egenskap av en aktör bland flera sker uppföljning genom att indikatorer följs.

I budget och verksamhetsplan för 2022 finns sex utpekade strategiska mål som redovisas i tabellen nedan.

Tabell 1. Region Jönköpings läns strategiska mål

Perspektiv	Strategiskt mål
Medborgare och kund	<ul style="list-style-type: none"> • Sluta de påverkansbara hälsoklyftorna inom en generation. Jämlig hälsa, jämlig verksamhet och mångfald
Process och produktion	<ul style="list-style-type: none"> • Ledning, utveckling och kommunikation • Effektiva stödfunktioner
Lärande och förnyelse	<ul style="list-style-type: none"> • Professionell kunskap och författningskunskap
Medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> • Sveriges bästa offentliga arbetsgivare
Ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> • God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

3.3.4 Hållbarhetspolicy

Region Jönköpings läns policy för hållbar utveckling¹⁰ fastställer att Region Jönköpings läns län på ett ansvarsfullt, ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt bedriva verksamheten för att nå hållbar utveckling utifrån sociala, miljömässiga och ekonomiska perspektiv.

Tabell 2. Region Jönköpings läns hållbarhetspolicy

Region Jönköpings läns hållbarhetspolicy

- Vi agerar som en ansvarsfull och attraktiv arbetsgivare där människors lika värde och rättigheter är en självklarhet.
- Vi arbetar med ständiga förbättringar och säkerställer hög kompetens hos medarbetarna utifrån ett hållbarhetsperspektiv.
- Vi genomför åtgärder för att minska utsläpp som påverkar klimatet för att bidra till målet om högst 1,5 graders global uppvärmning. Vi genomför också åtgärder för en ökad beredskap i ett förändrat klimat.
- Vi tar hänsyn till livscykelperspektivet. Det innebär att vi strävar efter att de produkter och tjänster som vi väljer ger minsta möjliga hälso-och miljöbelastning från början till slut.
- Vi samverkar med andra aktörer inom länet för att stärka en hållbar utveckling. Genom samverkan inom forskning och utbildning säkerställer vi att vi ligger i framkant.

3.3.5 Regional utvecklingsstrategi 2020-2035

I förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete tydliggörs ansvaret för aktörer med regionalt utvecklingsansvar. I förordningen framgår det att regioner ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling (Regional Utvecklings Strategi - RUS) som regionerna ska ta fram och samordna insatser för att genomföra.

Den regionala utvecklingsstrategin ska *”leda till att Jönköpings län år 2035 är Sveriges mest hållbara, attraktiva och tillgängliga län där alla människor trivs, utvecklas och mår bra.”*

¹⁰ KF 2020-12-01 RJL 2019/2902

I den regionala utvecklingsstrategin finns sex utpekade områden med ett antal delstrategier. Målområdena har även kopplats till de globala hållbarhetsmål som är aktuella för området. Till respektive delstrategi ska handlingsplaner och projektutlysningar kopplas för att driva, fokusera och genomföra strategin.

Tabell 3. Målen i den regionala utvecklingsstrategin 2020-2035

Målen i den regionala utvecklingsstrategin 2020-2035

En hållbar region

Mål: 2035 är Jönköpings län ett hållbart län
10 delstrategier

En attraktiv region

Mål: 2035 är att Jönköpings län är den bästa platsen att besöka, växa upp, bo, leva, verka, åldras på och flytta till för alla
9 delstrategier

En tillgänglig region

Mål: 2035 skapar tillgänglighet utvecklingskraft i Jönköpings län
9 delstrategier

En smart region

Mål: 2035 är Jönköpings län en långsiktigt hållbar och innovativ tillväxtregion
9 delstrategier

En kompetent region

Mål: 2035 säkerställs matchningen på arbetsmarknaden i Jönköpings län genom det livslånga lärandet.
8 delstrategier

En global region

Mål: 2035 är Jönköpings län ett internationellt konkurrenskraftigt län.
8 delstrategier

Av intervjuer, styrande dokument och beskrivningar av arbetet på Region Jönköpings läns webbplats framgår att det regionala utvecklingsarbetet i stora delar utgår från Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

3.3.6 Hållbarhetsprogram 2021-2025

Region Jönköpings läns Hållbarhetsprogrammet för 2021-2025¹¹ syftar till att visa hur Region Jönköpings län ska arbeta för att bidra till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Syftet är även att visa på hur Region Jönköpings läns vision "För ett bra liv i en attraktiv region" ska nås på ett långsiktigt hållbart sätt.

Hållbarhetsprogrammet omfattar hela Region Jönköpings läns verksamheter inklusive helägda bolag. Region Jönköpings läns bolag är inte inkluderade i denna granskning och rapporten kommer därför inte redogöra för bolagens arbete med hållbarhetsprogrammet.

Varje verksamhet har ett ansvar för att arbeta med hållbarhetsprogrammet utifrån regelverk och sin egen verksamhetsstyrning. Det innebär att varje chef och medarbetare har ansvar för att hållbarhetsprogrammet genomförs och att arbetet följer linjeorganisationen.

För att nå visionen "För ett bra liv i en attraktiv region" har fyra framgångsfaktorer identifierats. Till respektive framgångsfaktor har mål, delmål och prioriterade åtgärder tagits fram. Målen i hållbarhetsprogrammet ska harmoniera med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. Koppling till Agenda 2030 och de regionala målen har gjorts genom att det till respektive framgångsfaktor angivits vilka globala hållbarhetsmål som påverkas.

Tabell 4. Hållbarhetsprogrammet 2021-2025, framgångsfaktorer och mål

Framgångsfaktorer och mål

Framgångsfaktor 1: Vi är till för alla

Tre mål, 12 delmål och 32 prioriterade åtgärder.

Framgångsfaktor 2: Vi är klimatsmarta

Två mål, 10 delmål och 20 prioriterade åtgärder.

Framgångsfaktor 3: Vi bidrar till en sund livsmiljö

Fyra mål, 11 delmål och 11 prioriterade åtgärder.

Framgångsfaktor 4: Vi använder våra resurser klokt

Två mål, fem delmål och två prioriterade åtgärder.

¹¹ KF 2020-12-01 RJL 2019/2902

2022-10-12

Prioriterade åtgärder är sådana åtgärder som är särskilt resurskrävande. Övrigt åtgärdsarbete bedrivs inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering och via genomförandeplanen.

Uppföljning av hållbarhetsprogrammet görs tertial- och årsvis i samband med uppföljning av budget med verksamhetsplan. Rapportering sker i Stratsys som är Region Jönköpings läns IT-stöd för ledning och uppföljning.

3.3.6.1 Genomförandeplan 2022

Till Region Jönköpings läns hållbarhetsprogram finns en genomförandeplan. Genomförandeplanen anger bland annat genomförandeperiod och ansvarig verksamhet för respektive delmål och prioriterad åtgärd. I de fall det finns tydliga kvantitativa måttal kopplade till målet anges även måttal för respektive år, dvs. hur målet förväntas utvecklas över den period programmet avser.

Av intervjuer framgår att det i hållbarhetsprogrammet dels finns mål som det arbetas med kontinuerligt under flera år, dels mål som genomförs under en kortare period. Genomförandeplanen används för att planera och prioritera vilka mål och åtgärder som ska genomföras när.

3.3.7 Integrering av hållbarhetsprogrammet i styrmodellen år 2023

Vid tillfället för granskningen uppges en pågående dialog i Region Jönköpings län kring huruvida integrera hållbarhetsprogrammet i styrmodell och budget under 2023 eller inte ska ske. I dagsläget finns hållbarhetsprogrammet i den löpande styrningen och uppföljningen genom budgetprocessen, däremot saknas det en integrering till styrmodellens fem perspektiv och det är detta som planeras att åtgärdas i budget och verksamhetsplaner för 2023.

Flera av de intervjuade uppger att de ser positivt på en integrering under 2023 då det upplevs vara ett försök till att minska den så kallade styrträngseln, för många styrande dokument riskerar enligt intervjuade att skapa parallella styrled. Som exempel lyfts det att det finns mål i den regionala utvecklingsstrategin, hållbarhetsprogrammet och budget som direkt eller indirekt går emot varandra.

3.3.8 Bedömning

Vår bedömning är att det finns en fastställd dokumenthierarki där hållbarhet och Agenda 2030 kommer in från flera perspektiv, tydligast syns det i den regionala utvecklingsstrategin där Region Jönköpings läns externa hållbarhetsarbete återfinns och i det interna hållbarhetsprogrammet.

I intervjuer framgår det att det finns en viss styrträngsel gällande hållbarhet. Även om den regionala utvecklingsstrategin, hållbarhetsprogrammet och budget till viss del är harmoniserat uppges det fortfarande finns motsägande mål i de olika styrdokumenterna.

2022-10-12

Vi noterar att det finns en planering för att integrera hållbarhetsprogrammet i styrmodellens perspektiv och budget. Det finns olika sätt att integrera hållbarhetsprogrammet i budget och verksamhetsplaner, en variant kan vara dela upp styrningen i kortare 1-åriga mål, 4-åriga mål och strategiska 8-åriga mål. Vi bedömer att en viktig nyckelfaktor är att det ska vara spårbart sett till vilka mål/nyckeltal som används och hur det sett ut över tid. Detta ska sedan återspeglas i hållbarhetsrapporteringen som är beroende av transparens och tydlighet.

Hållbarhetsprogrammet ska genomsyra Region Jönköpings läns verksamheter, genom detta förfarande bedömer vi att det finns en ambition att koppla nämnderna och verksamheternas arbete till hållbarhetsprogrammet. Vi konstaterar att hållbarhetsprogrammets framgångsfaktorer med mål/delmål och prioriterade åtgärder följs upp enligt ordinarie process av respektive nämnd och styrelse.

Vidare har de framgångsfaktorer som tillhör hållbarhetsprogrammet en stor bredd och de sociala hållbarhetsmålen har flest prioriterade åtgärder. Med bakgrund mot att Region Jönköpings län tidigare har varit miljötung bedömer vi att det är bra att den sociala hållbarheten har fått ett lyft i hållbarhetsprogrammet.

Vi noterar dock att sättet som delmålen i hållbarhetsprogrammet har formulerats varierar. Flera delmål som rör miljömål är formulerade som SMART:a mål, dvs. specifika, mätbara, accepterade¹², realistiska och tidsatta. Detta sätt att formulera mål kan underlätta målarbetet då det är tydligt båda vad som ska uppnås, när målet kan anses vara uppnått och när i tid det ska ha vara uppnått. De mål som rör social hållbarhet är generellt mer vagt formulerade, framför allt avseende när målet kan anses vara uppnått. Det är inte alltid enkelt att formulera SMART:a mål, t.ex. när det saknas mätbara indikatorer för att följa upp måluppfyllelsen, men vi bedömer att Region Jönköpings län bör se över hur de mål som rör social hållbarhet kan göras mer konkreta.

Vidare noterar vi att mål, delmål och prioriterade åtgärder i hållbarhetsprogrammet saknar skrivningar kring hur mål och delmål ska följas upp könsuppdelat mellan kvinnor och män. Genom att redan i målsättningen skriva ut att målet ska uppnås för "kvinnor och män" tydliggörs att uppföljning och analys ska göras uppdelat på kön där så är möjligt. Resultat uppdelat på kön är av vikt för att kunna upptäcka eventuella icke jämställda förhållande och information som kan bidra till Region Jönköpings läns arbete med det globala hållbarhetsmålet 6: Jämställdhet. Detta gäller framför allt mål som följs upp genom individbaserad data. Prioriteringar utifrån Agenda 2030-målen.

---

¹² I denna granskning kan vi dock inte uttala oss om huruvida målen är accepterade i verksamheterna.

3.4 Prioriteringar i framtagande av hållbarhetsprogrammet 2021-2025

Inför framtagande av hållbarhetsprogrammet för 2021-2025 genomfördes en gap- och nulägesanalys. Analysen syftade till att belysa styrkor och svagheter inom området hållbar utveckling i länet samt belys eventuella gap till nationella och globala målsättningar. Utgångspunkterna för arbetet var det dåvarande programmet för hållbar utveckling, Agenda 2030, de nationella miljömålen, Länsstyrelsens åtgärdsprogram samt andra regioners prioriteringar.

Utöver gap- och nulägesanalysen genomfördes även ett antal intressentdialoger i samband med framtagandet av programmet. Sex intressentgrupper identifierades som viktigast för Region Jönköpings län att samverka med kring hållbarhetsfrågor och dessa är:

1. Invånare i länet
2. Medarbetare
3. Politiker
4. Studerande
5. Leverantörer
6. Samarbetspartners

Totalt har cirka 200 medarbetare från den egna organisationen och medarbetare från Länsstyrelsen i Jönköpings län deltagit på workshops och dialoger. Med syftet att undersöka vilka områden, mål och åtgärder som de tycker är viktiga kopplat till hållbarhet. Region Jönköpings läns 360 miljöombud fick möjlighet att lämna synpunkter. En politisk referensgrupp med regionpolitiker har följt arbetet och en mindre enkätundersökning har riktad till länets invånare har genomförts. Region Jönköpings läns län hade parallellt samverkan med länets kommuner, myndigheter, det civila samhället och näringslivet.

Med utgångspunkt från vad intressenterna tycker är viktigt, genomförde Region Jönköpings län en väsentlighetsanalys av de olika hållbarhetsfrågorna och målen i Agenda 2030. Detta arbete resulterade i fyra framgångsfaktorer med mål, delmål och prioriterade åtgärder. Varje framgångsfaktor är sammankopplat med målen i Agenda 2030 och genom väsentlighetsanalysen skedde urvalet av vilka mål och delmål som är särskilt relevanta för Region Jönköpings län.

Enligt uppgift fanns det också en ambition att hållbarhetsprogrammet skulle matcha nivån i den regionala utvecklingsplanen. Det vill säga att hållbarhetsarbetet som sker externt ska matcha arbetet med hållbarhet internt. Detta uppges till viss del ha genomförts.

3.4.1 Bedömning

Vi kan konstatera att det inför framtagandet av det nya hållbarhetsprogrammet 2021-2025 genomfördes ett omfattande förarbete i form av en nulägesanalys samt intressentdialoger. Vi ser positivt på att Region Jönköpings län har involverat flera olika grupper i arbetet med att identifiera Region Jönköpings läns viktigaste hållbarhetsfrågor för att fånga upp olika perspektiv. Vår bedömning är att detta arbete har gett en god grund för Region Jönköpings län att basera sina prioriteringar av mål och delmål i Agenda 2030 på.

3.5 Regionövergripande arbete med hållbarhet

Region Jönköpings län deltar i länets klimatråd, i råden för jämställdhet och integration samt plattformen för mänskliga rättigheter. Andra exempel på samverkans forum är Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Vätternvårdsförbundet Jönköpings läns luftvårdsförbund, Glokala Sverige, samverkan om Agenda 2030 med Länsstyrelsen Jönköpings län, Regionala samordningsgruppen för social hållbarhet och Forum för social hållbarhet i Jönköpings län.

Region Jönköpings län är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001¹³, som säkerställer att arbetet med miljömålen i hållbarhetsprogrammet genomförs på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Där ingår att bland annat att, i dialog med interna och externa intressenter, arbeta för att minska verksamhetens betydande miljöpåverkan samt hantera eventuella avvikelser. Särskilda rutiner finns för att göra riskanalyser gällande betydande miljöaspekter samt att rapportera avsteg från rutiner, bristande lagerlevnad och förbättringsförslag.

Av Region Jönköpings läns hemsida och hållbarhetsredovisning framgår att Region Jönköpings län arbetar i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt FN:s sex människorättsprinciper¹⁴. Sedan 2019 publicerar Region Jönköpings län parallellt med årsbokslutet och hållbarhetsrapporteringen ett så kallat barnbokslut. Barnbokslutet är en årlig sammanfattning av Region Jönköpings läns arbete utifrån ett barnrättsperspektiv.

Regionfullmäktige har också skrivit under CEMR-deklarationen (Council of European Municipalities and Regions), en europeisk deklaration för jämställdhet på lokal och regional nivå, som är ett verktyg för att integrera jämställdhetsperspektivet i all verksamhet.

---

¹³ ISO 14001 är en internationell standard för certifiering på området miljö. Standarden passar alla företag och organisationer som vill effektivisera sin verksamhet och minska sin miljöbelastning.

¹⁴ Ickediskriminering, jämlikhet, deltagande, inkludering, transparens och ansvar.

3.5.1 Bedömning

Vi kan konstatera att Region Jönköpings län deltar i ett antal olika nationella och regionala nätverk. Region Jönköpings län är även certifierade enligt ISO 14001 och det medför att Region Jönköpings län har ett aktivt arbete inom miljöledning. Vi ser positivt på att Region Jönköpings län är en aktiv aktör gällande dessa frågor då det ökar Region Jönköpings läns möjlighet att påverka Agenda 2030 arbetet både nationellt och regionalt.

3.6 Regionstyrelsen och nämndernas arbete med hållbarhetsprogrammet 2021-2025

Utifrån instruktionerna i hållbarhetsprogrammet 2021-2025 har varje verksamhet ett ansvar för att arbeta med hållbarhetsprogrammet utifrån regelverk och sin egen verksamhetsstyrning. Det innebär att varje chef och medarbetare har ansvar för att hållbarhetsprogrammet genomförs och att arbetet följer linjeorganisationen.

Hållbarhetsprogrammets genomförandeplanen har upprättats med syfte att definiera vilka verksamhetsområden som har ansvar för vilka mål, mätetal och prioriterade åtgärder samt under vilken del av programperioden som arbetet ska utföras. Ansvar har fördelats med utgångspunkt från olika verksamheters inverkan på måluppfyllelsen. Fördelning av hållbarhetsmålen till respektive verksamhetsområden har gjorts centralt i Stratsys i enlighet med genomförandeplanen och vid eventuella oklarheter har detta klargjorts av regiondirektör.

Vid faktakontroll framkommer att prioriterade åtgärder inom social hållbarhet inte finns med i lika stor grad för att ett stöd behöver utvecklas innan verksamheterna kan arbeta med frågorna. Ansvaret för att ta fram denna typ av stöd ligger till stor del på Regionledningskontoret vilket förklarar att merparten av de prioriterade åtgärderna inom social hållbarhet hanteras där.

Regionstyrelsen och de tre övriga nämndernas ansvarsområden är indelade i tio verksamhetsområden. I denna del av granskningen kommer en genomgång av respektive nämnds verksamhetsområden och dess verksamhetsplaner, nämndens budget, samt inventering av hållbarhetsåtgärder och uppföljning av dessa att redovisas. I bilaga A finns en sammanställning av verksamheternas utpekade mål för hållbarhet.

3.6.1 Regionstyrelsen

Budget och verksamhetsplan för verksamhetsområdena regionledningskontor med verksamhetsnära funktion, IT-centrum samt Verksamhetsstöd och service beslutas av regionstyrelsen.

Verksamhetsplaner

I samtliga verksamhetsplaner finns även ett avsnitt för hållbarhet där mål och

2022-10-12

framgångsfaktorer stämmer överens med hållbarhetsprogrammet 2021-2025 punkter. Till de utpekade hållbarhetsmålen finns systemmätetal och aktiviteter som grundar sig i hållbarhetsprogrammets utpekade prioriterade åtgärder.

Verksamhetsplanen för regionledningskontor med verksamhetsnära funktion har flest antal hållbarhetsmål av de tre och innehåller en blandning av mål som inkluderar social, ekonomisk och hållbar miljö. Verksamhetsplanen för verksamhetsstöd och service har färre mål för social hållbarhet och fler för miljömålen medan IT-centrums hållbarhetsmål enbart är miljöinriktade.

Budget

Budgeten fördelas mellan centrala anslag, regionledningskontor med verksamhetsnära funktion, IT-centrum och verksamhetsstöd och service.

Vid genomgång av budgeten kan vi konstatera att det inte finns någon beskrivning av Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet eller hållbarhetsåtgärder.

Vid genomgång av verksamhetsplanerna kan vi se att det finns ett avsnitt om ekonomisk ersättning i budget dock finns det inte någon beskrivning av kopplingen till Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet eller hållbarhetsåtgärder.

Inventering

Verksamhetsplanens utformning baseras på de fem perspektiven som återfinns i styrmodellen. För varje perspektiv finns angivet strategiska mål, framgångsfaktorer samt mätetal. Verksamhetsplanen uttrycker planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse.

Vi noterar hållbarhetsprogrammet 2021-2025 eller Agenda 2030 inte finns beskrivet. Däremot kan vi konstatera att det finns ett avsnitt med hållbarhet i verksamhetsområdenas verksamhetsplaner med ett antal centralt delegerade mål från hållbarhetsprogrammet.

Uppföljning

Regionstyrelsen och nämnder ska genom månadsrapporter från förvaltningen löpande följa verksamhet och ekonomi. Efter april och augusti ska regionstyrelsen till regionfullmäktige återrapportera en delårsrapport med sammanfattning av hur verksamheten utvecklas mot de mål som anges i budgeten samt ekonomisk helårsprognos.

Enligt uppgift har regionstyrelsen inte fattat något beslut utifrån genomförda uppföljningar. Däremot uppges rekommendationer ha lämnats och en uppföljning av hållbarhetsprogrammet ska genomföras under hösten 2022.

3.6.2 Nämnden för folkhälsa och sjukvård

Budget och verksamhetsplan för verksamhetsområdena Vårdcentralerna Bra Liv, Folk tandvården, Medicinsk vård, Kirurgisk vård samt Psykiatri, rehabilitering och diagnostik beslutas av nämnden för folkhälsa och sjukvård.

Nämnden delges även budget och verksamhetsplan för Regionledningskontor med verksamhetsnära funktion, i vilken många av uppdragen och planerade aktiviteter rör nämndens ansvarsområde.

Verksamhetsplaner

I samtliga verksamhetsplaner för nämnden för folkhälsa och sjukvård finns ett avsnitt för hållbarhet där mål och framgångsfaktorer stämmer överens med hållbarhetsprogrammet 2021-2025 utpekade mål. Till målen finns systemmätetal och aktiviteter som grundar sig i hållbarhetsprogrammets utpekade prioriterade åtgärder. Vi noterar att verksamhetsplanerna till innehåller mål med bäring på hållbar miljö.

Budget

Budgeten fördelas mellan centrala anslag, privata vårdgivare och verksamhetsområdena Vårdcentralerna Bra Liv, Folk tandvården, Medicinsk vård, Kirurgisk vård samt Psykiatri, rehabilitering och diagnostik.

Vid genomgång av budgeten kan vi konstatera att det inte finns någon beskrivning av Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet/hållbarhetsåtgärder.

Vid genomgång av verksamhetsplanerna kan vi se att det finns ett avsnitt om ekonomisk ersättning i budget dock finns det inte någon beskrivning av kopplingen till Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet/hållbarhetsåtgärder.

Nämnden har utöver Regionfullmäktiges systemmätetal i budget 2022 fastställt totalt 27 egna mätetal.

Inventering

Vi noterar att nämnden i sin metod för verksamhetsplanens utformning inte inkluderar hållbarhetsprogrammet 2021-2025 eller Agenda 2030. Däremot kan vi konstatera att det finns ett avsnitt med hållbarhet i verksamhetsområdenas verksamhetsplaner med ett antal centralt delegerade mål från hållbarhetsprogrammet.

Uppföljning

Nämnden ska genom månadsrapporter från förvaltningen löpande följa verksamhet och ekonomi. Enligt uppgift har nämnden under 2022 inte fattat några beslut efter genomförda uppföljningar.

3.6.3 Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö

Budget och verksamhetsplan för verksamhetsområde Jönköpings Länstrafik beslutas av nämnden för trafik, infrastruktur och miljö. Nämnden delges även budget och verksamhetsplan för Regionledningskontor med verksamhetsnära funktion, i vilken många av uppdragen rör nämndens ansvarsområde.

Verksamhetsplan

I verksamhetsplanen för Jönköpings Länstrafik återfinns ett avsnitt för hållbarhet där mål och framgångsfaktorer stämmer överens med hållbarhetsprogrammet 2021-2025 utpekade mål. Till målen finns systemmätetal och aktiviteter som grundar sig i hållbarhetsprogrammets utpekade prioriterade åtgärder. Vi noterar att verksamhetsplanen har fyra mål från hållbarhetsprogrammet som har stor bäring på hållbar miljö.

Budget

Budgeten fördelas mellan centralt budgeterade anslag och Jönköpings Länstrafik.

Vid genomgång av budgeten kan vi konstatera att det inte finns någon beskrivning av Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet.

Vid genomgång av verksamhetsplanerna kan vi se att det finns ett avsnitt om ekonomisk ersättning i budget dock finns det inte någon beskrivning av kopplingen till Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet/ hållbarhetsåtgärder. Nämnden har inte beslutat om ytterligare systemmätetal utöver budget 2022.

Inventering

Vi noterar att nämnden i sin metod för verksamhetsplanens utformning inte inkluderar hållbarhetsprogrammet 2021-2025 eller Agenda 2030. Däremot kan vi konstatera att det finns ett avsnitt med hållbarhet i verksamhetsområdenas verksamhetsplaner med ett antal centralt delegerade mål från hållbarhetsprogrammet.

Uppföljning

Nämnder ska genom månadsrapporter från förvaltningen löpande följa verksamhet och ekonomi. Region Jönköpings län har sedan 2018¹⁵ en politiskt beslutad drivmedelsstrategi som innehåller mål för drivmedel. I maj 2022 antog Region Jönköpings län Fossilfritt Sveriges Transportutmaning¹⁶ som innebär att Region Jönköpings län strävar efter att senast år 2030 endast utföra och köpa fossilfria inrikestransporter.

Den 3 maj 2022 fick nämnden en genomgång av hållbarhetsprogrammets miljömål. Nämnderna fattade inga specifika beslut kopplat till redovisningen av målen.

¹⁵ Drivmedelsstrategi RJL 2018/1235

¹⁶ Fossilfritt Sverige är ett nationellt initiativ för att göra Sverige till världens första fossilfria välfärdsland.

3.6.4 Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet

Budget och verksamhetsplan för verksamhet inom Regional utveckling, utbildning och kultur beslutas av nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet.

Nämnden delges även budget och verksamhetsplan för Regionledningskontor med verksamhetsnära funktion, i vilken många av uppdragen rör nämndens ansvarsområde.

Verksamhetsplan

I verksamhetsplanen för Regional utveckling, utbildning och kultur återfinns ett avsnitt för hållbarhet där mål och framgångsfaktorer stämmer överens med hållbarhetsprogrammet 2021-2025 utpekade mål. Till målen finns systemmätetal och aktiviteter som grundar sig i hållbarhetsprogrammets utpekade prioriterade åtgärder.

Vi noterar att verksamhetsplan har fyra mål från hållbarhetsprogrammet som har stor bäring på hållbar miljö.

Budget

Budgeten fördelas mellan centralt budgeterade anslag och verksamhetsområdet utbildning, kultur och allmän regional utveckling.

Vid genomgång av budgeten kan vi konstatera att det inte finns någon beskrivning av Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet.

Vid genomgång av verksamhetsplanerna kan vi se att det finns ett avsnitt om ekonomisk ersättning i budget dock finns det inte någon beskrivning av kopplingen till Agenda 2030 eller hållbarhetsprogrammet. Nämnden har inte beslutat om ytterligare systemmätetal utöver budget 2022.

Inventering

Vi noterar att nämnden i sin metod för verksamhetsplanens utformning inte inkluderar hållbarhetsprogrammet 2021-2025. Däremot kan vi konstatera att det finns ett avsnitt med hållbarhet i verksamhetsområdenas verksamhetsplaner med ett antal centralt delegerade mål från hållbarhetsprogrammet.

Uppföljning

Nämnden ska genom månadsrapporter från förvaltningen löpande följa verksamhet och ekonomi. Enligt uppgift har nämnden under 2022 inte fattat några beslut efter genomförda uppföljningar.

3.6.5 Sammanfattande tabell

Nedan presenteras en sammanfattande tabell över vilka nämnder som har genomfört behovsinventering, budget, mål/aktiviteter och uppföljning enligt intentionerna i hållbarhetsprogrammet 2021-2025.

Verksamhetsområde	Har respektive nämnd tilldelats mål enligt genomförande planen?	Återspeglas hållbarhetsprogrammet i internbudgeten ?	Har mål/aktiviteter kopplats till hållbarhetsprogrammet?	Finns det en uppföljning av arbetet kopplat till hållbarhetsprogrammet ?
Regionledningskontor	Ja	Nej	Ja	Ja
Verksamhetsstöd och service	Ja	Nej	Ja	Ja
IT-centrum	Ja	Nej	Ja	Ja
Medicinsk vård	Ja	Nej	Ja	Ja
Kirurgisk vård	Ja	Nej	Ja	Ja
Psykiatri, rehabilitering och diagnostik	Ja	Nej	Ja	Ja
Vårdcentralerna Bra Liv	Ja	Nej	Ja	Ja
Folktandvården	Ja	Nej	Ja	Ja
Länstrafiken	Ja	Nej	Ja	Ja
Regional utveckling, utbildning och kultur	Ja	Nej	Ja	Ja

3.6.6 Bedömning

Vi noterar att det finns en högre andel miljötunga mål i genomförandeplanen och därmed i de olika verksamhetsplanerna. Med undantag för regionledningskontoret och verksamhetsstöd och service som har en blandning av prioriterade åtgärder. Vi bedömer att detta innebär en risk för att de mål som rör social hållbarhet nedprioriteras och inte genomförs brett i Region Jönköpings län.

Granskande budgetar i respektive nämnd och verksamhetsplan visar att samtliga nämnder/styrelse/ verksamhetsområde saknar har en spårbarhet till hållbarhetsprogrammet och valda mål/delmål samt prioriterade åtgärder. Framåt bör fokus ligga på att bryta ned och arbeta in kopplingen till hållbarhetsprogrammet tydligare i nämndernas och styrelsens internbudget. Vår bedömning är mot bakgrund av detta att nämndernas behovsinventeringar delvis tas med i det årliga budgetarbetet.

Prioriterade åtgärder och aktiviteter följs upp dels genom den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen för styrmodellen. Genom detta förfarande bedömer vi att det måluppfyllelsen och genomförda prioriterade åtgärder/aktiviteter är ändamålsenlig.

Berörda nämnder och styrelse har en uppföljning enligt ordinarie process. Trafik infrastruktur och miljö har fått en uppföljning av miljömålen i hållbarhetsprogrammet dock beslutades inget vidare gällande uppföljningen.

3.7 Uppföljning av hållbarhetsarbetet på regionövergripande nivå

3.7.1 Hållbarhetsredovisning

Region Jönköpings läns län har sedan 2020 publicerat en årlig hållbarhetsredovisning. Hållbarhetsredovisningen 2020 och 2021 redovisar hur Region Jönköpings läns län arbetar med hållbarhetsfrågorna. Bland annat återfinns definitionen av hållbar utveckling, organisering och ansvar för hållbarhetsarbetet samt uppföljning av satta mål, delmål och prioriteringar.

I hållbarhetsredovisningen ges en redovisning av hållbarhetsarbetet utifrån de mål och delmål som är uppsatta i Region Jönköpings läns hållbarhetsprogram. En övergripande bedömning har gjorts utifrån om aktiviteter/mätetal är uppfyllda, delvis uppfyllda eller inte uppfyllda. I löpande text återrapporteras aktiviteter och resultat för respektive delmål. Mätetal presenteras i de fall de finns tillgängliga.

3.7.2 Årsredovisning 2021

Årsredovisningen innehåller en uppföljning av Region Jönköpings län måluppfyllelse avseende de av regionfullmäktige beslutade målen samt återrapportering av Region Jönköpings läns prioriterad uppdrag utifrån den regionala utvecklingsstrategin.

2022-10-12

Under rubriken "År 2021 i korthet" återfinns ett kort stycke som beskriver Region Jönköpings läns miljö-/hållbarhetsarbete under året samt om Region Jönköpings läns bidrag till de globala målen.

3.7.3 Bedömning

Vi ser positivt på att Region Jönköpings läns arbete med hållbarhet återrapporteras årligen. Vi kan konstatera att hållbarhetsarbete har en mer tillbakadragen plats i årsredovisning, detta anser vi dock vara naturligt då detta arbete framför allt redovisas i hållbarhetsredovisningen.

I hållbarhetsredovisningen finns det både kvantitativa och kvalitativa uppföljningar. För vissa mål finns presenteras statistik, för andra mål presenteras utvecklingen över tid och för andra mål beskrivs måluppfyllelsen i löpande text. Vi är medvetna om att indikatorer och nyckeltal är en utmaning gällande hållbarhet och att t.ex. data från samma år inte alltid finns tillgänglig för olika indikatorer. Nationella samordnaren för Agenda 2030 har i delrapporteringen av Sveriges arbete med Agenda 2030, presenterad den 10 mars 2022, föreslagit att Statistiska Centralbyråns arbete med att samordna produktion, utveckling och tillgängliggörande av statistik och data för hållbar utveckling måste säkerställas.

Vår bedömning är ändå att regionstyrelsen bör se över möjligheten att förenkla och förtydliga redovisningen av hållbarhetsarbetet. I detta arbete finns det flera vägar att gå, ett exempel är att göra hållbarhetsredovisningen mer infografisk och kommunikativ mot medborgare. Ett annat möjligt alternativ är att plocka ut vissa specifika delar från hållbarhetsrapporteringen och förmedla dessa med en hänvisning till hållbarhetsrapporten och/eller årsredovisningen.

Hållbarhetsredovisningen är ett av Region Jönköpings läns främsta verktyg för att sprida information om hur Region Jönköpings län arbetar med hållbarhet, både internt och externt. Vi bedömer att det därför är av vikt att hållbarhetsredovisningen är lättillgänglig, tydligt och transparent.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att regionstyrelsen och berörda nämnder delvis har en ändamålsenlig styrning och uppföljning som ger förutsättningar för att bedriva ett effektivt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030.

Regionstyrelsen och berörda nämnder har delvis vidtagit åtgärder för att stärka styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet i enlighet med rekommendationer från tidigare genomförda granskningar.

Vår bedömning är att Region Jönköpings län i sitt arbete med hållbarhet har identifierat vilka mål och delmål i Agenda 2030 som är mest relevanta för Region Jönköpings län. I samband med framtagandet av hållbarhetsprogrammet 2021-2025 har en väsentlighetsanalys utifrån Agenda 2030 mål och delmål genomförts.

Vi bedömer vidare att roll- och ansvarsfördelning mellan regionstyrelsen och nämnderna kan förtydligas. Granskningen har visat att roll- och ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och nämnden för trafik, infrastruktur och miljö inte upplevs som tydligt.

Regionstyrelsen och nämnderna följer till stor del hållbarhetsprogrammets riktlinjer för genomförandet av programmet. Inventeringen av sker i huvudsak utifrån styrmodellens perspektiv och utöver det finns ett avsnitt med ett antal prioriterade hållbarhetsmål från hållbarhetsprogrammet. Fördelning av hållbarhetsmålen till respektive verksamhetsområden har gjorts centralt i Stratsys i enlighet med genomförandeplanen och vid eventuella oklarheter har detta klargjorts av regiondirektör.

Nämndernas och regionstyrelsens internbudgetar saknar koppling till hållbarhetsprogrammet och prioriterade hållbarhetsåtgärder. Framåt bör fokus ligga på att bryta ned och arbeta in kopplingen till hållbarhetsprogrammet tydligare i nämndernas och styrelsens internbudget. Vår bedömning är därför att nämndernas och styrelsens behovsinventeringar utifrån hållbarhetsprogrammet delvis tas med i det årliga budgetarbetet.

Åtgärder och aktiviteter följs upp genom den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen. Dels genom utfall av verksamhetsplan, dels i samband med del- och årsbokslut. Genom denna struktur bedömer vi att det skapas förutsättningar för att kontinuerligt följa upp måluppfyllelsen och genomförda åtgärder/aktiviteter.

Slutligen ser vi det som positivt att det finns ett levande hållbarhetsarbete i Region Jönköpings län och att det finns aktiviteter planerade för att integrera hållbarhetsprogrammet i Region Jönköpings läns styrmodell under 2023.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att:

- Begära ett förtydligande från regionfullmäktige avseende det övergripande ansvaret för uppföljning av hållbarhetsmålen i Region Jönköpings län.

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

- Vid uppdateringar av hållbarhetsprogrammet se över möjligheten att formulera målsättningarna så att de är tidsbestämda och mätbara samt synliggöra kön i mål som rör individer.
- Fortsätta arbetet med att utveckla nuvarande hållbarhetsredovisning och analys samt antagna måttal. Se över möjligheten att förenkla och förtydliga hållbarhetsredovisningen för att göra redovisningen lättillgänglig och tydlig.

Vidare rekommenderar vi regionstyrelsen och nämnderna att:

- Säkerställa att samtliga hållbarhetsdimensioner inkluderas i nämndernas målsättningar och verksamhetsplaner avseende hållbarhet.
- I internbudget tydliggöra vilka avsätta medel som finns för genomförande av hållbarhetsprogrammet.

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

Datum som ovan

KPMG

— Åsa Rönmark
Jakobsson

— *Kommunal revisor*

— Lovisa Jansson

— *Certifierad
kommunal revisor*

— Elena Alvarez
Blomgren

— *Kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

A Bilagor

Sammanställning utvalda hållbarhetsmål från hållbarhetsprogrammet i respektive verksamhetsområde verksamhetsplaner år 2022.

Regionledningskontoret

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Vi ska främja en hållbar läkemedelskedja som med bibehållen patientnytta bidrar till att minska miljöpåverkan från läkemedel
- Vi ska främja en hållbar livsmedelsproduktion, hälsosamma matvanor och en ökad självförsörjningsgrad
- Vi ska öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinningen ska öka.
- Vår kapitalförvaltning ska vara socialt hållbar och bidra till minskat fossilberoende
- Vår verksamhet styrs av värden kring jämlikhet, jämställdhet och ett normmedvetet förhållningsätt och bemötande
- Vi ska vara del av samhällsutveckling som bygger på tillit, förtroende, delaktighet och ansvar

IT-centrum

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka

Verksamhetsstöd och service

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka
- Vi ska minska vår klimatpåverkan från våra fastigheter och anpassa vår verksamhet till ett förändrat klimat
- Våra inomhus-och utomhusmiljöer ska vara hälsofrämjande och hållbara

2022-10-12

- Vi ska främja en hållbar läkemedelskedja som med bibehållen patientnytta bidrar till att minska miljöpåverkan från läkemedel
- Vi ska främja en hållbar livsmedelsproduktion, hälsosamma matvanor och en ökad självförsörjningsgrad
- Vi är en del av samhällsutveckling som bygger på tillit, förtroende, delaktigt och ansvar.

Medicinsk vård

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka
- Vi ska främja en hållbar läkemedelskedja som med bibehållen patientnytta bidrar till att minska miljöpåverkan från läkemedel

Kirurgisk vård

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Vi ska främja en hållbar läkemedelskedja som med bibehållen patientnytta bidrar till att minska miljöpåverkan från läkemedel
- Följsamhet till program för hållbar utveckling 2021-2025

Psykiatri, rehabilitering och diagnostik

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka
- Vi ska främja en hållbar läkemedelskedja som med bibehållen patientnytta bidrar till att minska miljöpåverkan från läkemedel

Vårdcentralerna Bra Liv

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar

Region Jönköpings län

Granskning av Region Jönköpings läns hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030

2022-10-12

- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka
- Vi ska främja en hållbar läkemedelskedja som med bibehållen patientnytta bidrar till att minska miljöpåverkan från läkemedel

Folktandvården

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka

Länstrafiken

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängden ska minska och återvinning ska öka
- Vi ska minska vår klimatpåverkan från våra fastigheter och anpassa vår verksamhet till ett förändrat klimat

Regional utveckling, utbildning och kultur

- Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt
- Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska den negativa hälso-och miljöpåverkan genom våra upphandlingar
- Vi ska främja en hållbar livsmedelsproduktion, hälsosamma matvanor och en ökad självförsörjningsgrad
- Vi ska öka andelen cirkulära materialflöden, avfallsmängd ska minska och återvinningen ska öka